

Výukový materiál zpracovaný v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Registrační číslo: CZ.1.07/1. 5.00/34.0084

Šablona: III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Sada: 1 A

Číslo: VY_32_INOVACE_PRO_2ROC_19

Půdní typy – třídění, charakteristika

Předmět: **Pěstování rostlin**

Ročník: 2. OPK

Klíčová slova: KPP, MKS, půdní typy, automorfní typy, hydromorfní typy

Anotace: žáci jsou seznámeni s rozdělením půd z hlediska vzniku a vývoje a systémem členění půd

Jméno autora: Ing. Hana Učíková

Adresa školy: Střední škola zemědělská, Osmek 47
750 11 Přerov

Půdní typy – jejich třídění

- **KPP** – **Komplexní průzkum půd** – prováděný v 70. letech 20. stol.,
- Půdní typ je kategorizační jednotka **Morfogenetického klasifikačního systému** půd (**MKS**) ČR

Půdy jsou řazeny vždy do půdních typů dle stejných diagnostických horizontů (vrstev).

Československá klasifikace obsahovala 21 půdních typů, z čehož 18 z nich se vyskytuje na území České republiky

Tab. č. 10. Názvosloví půdních typů používaných v KPP a v MKS

<i>Názvosloví půdních typů a jejich značení</i>			
<i>používané u KPP</i>		<i>používané v MKS</i>	
černozem	ČM	černozem	ČM
hnědozem	HM	hnědozem	HM
drnová půda	DA	regozem	RM
illmerizovaná půda	HP	luvizem	LM
oglejená půda	OG	pseudoglej	PG
hnědá půda	HP	kambizem	KM
podzol	PZ	podzol	PZ
rendzina	RA	rendzina	RA
lužní půda	LP	černice	CA
nivní půda	NP	fluvizem	FM
glejová půda	GL	glej	GL
rašelinová půda	RŠ	oragnozem	OM
slanec	SC	slanec	SC
slanisko	SK	solončak	SK
nevyvinutá půda	NV	litozem, ranker	LI, RN
atropogenní půda	AN	antrozem, kultizem	KT

Rozdělení půdních typů:

1. **AUTOMORFNÍ** – vyvinuly se vlivem mateční horniny, vegetace a podnebí – patří sem ČM, HM, HP, PZ.....
2. **HYDROMORFNÍ** – vznikly především vlivem vody v půdním profilu – LP, NP.....
3. **HALOMORFNÍ** – vznikají vlivem vody bohaté na soli v půd.profilu – slance, slaniska
4. **ANTROPOGENNÍ** – nejmladší, vliv člověka (rekultivované půdy, navážky.....)

Charakteristika nejdůležitějších půd.typů

- **ČERNOZEMĚ – ČM** - nejúrodnější mírně vápnitý půdní typ ležící na **sprašových** pokryvech nížin, na místě stepí a lesostepí, má nasycený sorpční komplex. **Jsou to také nejúrodnější půdy mírného pásma.**
- Černozem se nachází v **nížinách**, kde je **teplejší** podnebí s **menším množstvím srážek**. Pěstuje se tady zejména pšenice, kukuřice, cukrová řepa. V teplejších oblastech vinná réva, ovoce a zelenina, chmel.

HNĚDOZEMĚ - HM

- Jedná se o půdní typ, který je méně kvalitní než černozemě, ale také velmi úrodná.
- Hnědozemě jsou typické pro rovinnaté či jen mírně zvlněné oblasti, kde se dříve vyskytovaly spraše či sprašové hlíny. Původní vegetační kryt byl tvořen listnatým lesem, který později ustoupil zemědělskému využití. V současnosti se jedná o široce využívanou zemědělskou půdu. Nadmořská výška do 300m.n.m., průměrné srážky – 600-700mm.

Kambizem (KA) – HNĚDÁ PŮDA -

jedná se o **nejrozšířenější půdní typ na území České republiky**. Dříve byl nazýván hnědou (lesní) půdou.

- Mateční horniny jsou většinou nekarbonátové, skeletnaté, a proto je v půdní hmotě dostatek materiálu, který poměrně lehko podléhá zvětrávání, čímž se neustále uvolňují živiny, železo a jiné látky.
- Kambizemě se vyskytují v **mírném humidním klimatickém pásmu, a to především pod listnatými lesy.**

FLUVIZEMĚ (FM) - NIVNÍ PŮDY

- Vznikaly v údolí – nivách – vodních toků (Bečva) vliv častých záplav, půdní profil má různé složení závisající na charakteru náplav (písčité x jílovité).

ANTROPOGENNÍ PŮDY:

Vytváření zemědělsky využitelné antropogenní půdy nejčastěji v praxi probíhá na plošně rozsáhlých výsypkách zůstávajících po těžbě uhlí a jiných prvotních průmyslových surovin, po kalových a popílkových nádržích tzv. rekultivací devastovaných území.

Rekultivovaná krajina na Mostecku:

Opakování:

1. Vyjmenujte čtyři skupiny půdních typů.
2. Charakterizujte černozemě – mateční hornina, klima, nadmořská výška.....
3. Který půdní typ je v ČR nejrozšířenější?
4. Jak vznikají antropogenní půdy?

Použité zdroje

- Veškeré použité obrázky (kliparty) pocházejí ze sady Microsoft Office 2010.
- Všechny fotografie (pokud není uvedeno jinak) pochází z archivu autora
- NEUVEDEN. wikipedia.cz [online]. [cit. 25.2.2013]. Dostupný na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Black_dirt_in_Black_Dirt_Region.jpg
- NEUVEDEN. wikipedia.cz [online]. [cit. 25.2.2013]. Dostupný na WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:BrownSoil.jpg>
- NEUVEDEN. wikipedia.cz [online]. [cit. 25.2.2013]. Dostupný na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Braunerde_Conv.jpg
- NEUVEDEN. wikipedia.cz [online]. [cit. 25.2.2013]. Dostupný na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Lake_most.JPG
- TEKSL A KOL.. Pěstování rostlin I.. Praha: Credit, 1999, ISBN 80-902295-7-3.

*Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je **ing. Hana Učíková**
Financováno z ESF a státního rozpočtu ČR.*